

δήγηση φυσικά, παιγνιδιάρα, πού και πού και τεουχερούτσικια, θὰ βρήτε ένα λεφτό λεφτούτσικο όρωμα πού ξεχύνεται από μιά φυσή εύγενικιά, θὰ βρήτε μιά πίστη και μιά άφοσιωση πού στολίζουν και πού χαραχτηρίζουν κάθε διαμαντένιο χαραχτήρα.

Ο Αέδας άφοσιωνάτανε σε διπίστευε κι άγαπούσε μόνο διπίστευε. Είχε άφοσιωθεί στην Έπιστήμη του γιατί την πίστευε κι άγαπούσε τὸν άγώνα μας γιατί τὸν πίστευε. Νά, και γιατί, πάνου πάνου στὸ σημείωμά μου αὐτό, ἀνάφερά τοὺς στίχους τῆς «Φλογέρας τοῦ Βασιλιά», τοὺς γραμένους λὲς γιὰ τὸν Ψυχάρη και γιὰ τὸν ὀπαδούς του. Δημοτικιστὴς δ' Αέδας, Ψυχαριστὴς, ἢ Μέτε, μὰ Ψυχαριστὴς απὸ μελέτη κι ἀπὸ πεποίηση. Διάβασε τὸν Ψυχάρη, τοὺς χώνεψε, τοὺς πίστεψε και τοὺς ἀφοσιώθηκε. Λὲν ἦξερε ἀπὸ πολιτική, δ' Αέδας κι ἀπὸ διπλωματικὰ λοξοδρομίσματα. Μόνο τὴν ιδέα γνώρισε κι ἀκολούθησε πιστὰ τὴν διάτα τῆς: Πάντα μιπροστά. Πάντα μὲ τὰ γόνατα ἀλύγιστα και πάντα μὲ ὅλόρθιο τὸ κεφάλι. Πάντα μιπροστὰ κι ἡς ἥγονται διπου βγοῦμε. Πάντα μιπροστὰ κι ἡς ἀποτραβηγχτεὶ μικριά μας τὸ σκυλολότι, κι ἡς μᾶς ἀκολουθήσουν οἱ λίγοι, οἱ μετρητοὶ μὰ κ' οἱ διαλεμένοι, ἐκεῖνοι ποὺ ξέρουν νάγωνταις και κείνοι ποὺ ξέρουν νὰ νικοῦνε. Πόσες φορὲς δὲ μοῦ εἶχε μιλήσει ἔτοι δ' Αέδας, πόσες φορὲς δὲ μὲ ἀκούγεται νὰν τοὺς μιλῶ. 'Απ' αὐτὴ τὴν πίστη βγῆκε και δὲ «Ματιά» του, ἀπὸ τὴν ιδια πίστη θάγησε και δὲ μεγάλη του δὲ Ηλαθολογία, ποὺ δνειρεύτανε νὰν τὴ γράψει κι αὐτήνα, πέρχ πέρχ, στὴ δημοτική. Θὰ μοῦ πείτε πὼς μὲ τὶς τέτιες του ιδέες οὕτε καθηγητὴς ήτα γνότανε ποτέ, οὕτε ποτὲ παράδεις θάκανε. Συφωνῶ μαζὶ σας και σας ἀφίγω νὰ χαίρεστε τοὺς παράδεις σας και τὸ καθηγητιλίκι σας. Θὰ μοῦ πείτε πὼς σήμερα δὲ κόσμος εἶναι: πραχτικώτερος και πὼς σήμερα δὲν ξέρουν πέρχονται τὰ τέτια. Σήμερα. Μὰ γιὰ ποιό Σήμερα μοῦ μιλάτε; Γιὰ τὸ δικό σας, φυσικό, τὸ Σήμερα. Μὰ τὸ δικό σας τὸ Σήμερα, δὲν μπορεῖ νάνει και δικό μου Σήμερα, δὲν μιπροστεῖ νάνει και Σήμερα διλού του κόσμου. 'Ο καθένας βλέπει ἀλλιώτικα τὴν ζωὴν κι ὁ καθένας ἔχει τὸ δικό του τὸ Σήμερα. Γιὰ σένα τὸ Σήμερα εἶναι νὰ λογαριάζεις πόσους παράδεις κέρδισες, γιὰ τὸν ἀλλον τὸ ήτα σήξει στὴ βρωμοκοιλιά του τὸ ῥάδι και γιὰ μένα—ώ και γιὰ μένανε δὲν ὑπάρχει ἀλληλεύτηρη στὴ γῆς παρὰ νὰ σηκώνω τὰ μάτια μου ἀπὸ τὶς χαρτί, και ρίγηστας τὰ πέρα, νὰ καμιαρώνω, σὲ τούτη τὴν ὄρα τὴν μιστηριακή, ποὺ δὲ κύριο Ήλιος ἔχει χωμένει στὸ Ίόνιο, —νὰ καμιαρώνω τὴν Κλόκονα και τὴ Βαράσσα και νὰ σιγολέω τὴν Αἰθη τοῦ Μαδίλη. Γιὰ σένα τὸ Σήμερα σημαίνει Τίλη, λατρεία τῆς σάρκας, γιὰ μένα σημαίνει Ηνέμια και

λατρεία τῆς Μύχης. Και κόπιασε λόγου σου νὰ μοῦ ἀποδείξεις πὼς τὰ δικά σου μάτια βλέπουν καλύτερα ἀπὸ τὰ δικά μου και πὼς τὰ δικά σου Σήμερα εἶναι τὰ ἀλγήτινό.

***

.... «Καιρὸς πιὰ νὰ κοιμηθῶ», εἶπε.

Και γύρισε ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά και κοιμήθηκε γιὰ πάντα. Αὐλόριθος δὲ θάνατός του, ὅπως και δὲ ζωὴ του ἀλλάκτιρη ἀθόρυβη. Δὲ ζῆγησε τὴν σεκλάρια και τὲ θύριδο στὴ ζωὴ του, δὲ βλαστήμησε, δὲν ἔχει καψέ, δὲ βραυγγόμησε πελαίνοντας. Ήρεμικ, ὥραικ, φιλοσοφικά εἶδε πὼς εἶτανε καιρὸς νὰ κοιμηθεῖ και κοιμήθηκε. «Ἄς μήν ταράξοιν τὸν ηρεμούσπιο του και τούτα τὰ λόγια ποὺ ἀπὲ μὲν Ψυχή, πονεμένη γιὰ τὸ χαμό του, βγαίνοντε.

Πάτημ, 12 τοῦ Γενναίου 1911.

ΙΞΙΩΝΑΣ

ΚΟΡΑΚΑΣ ΚΟΡΑΚΟΥ ΚΑΚΟ ΔΕΝ ΚΑΝΕΙ

Ο κύριος Γιαννάκης δὲ Στρογγυλὸς και δὲ Μαρωλίδος δὲ Ηερδικάρης εἴταιρε γειτόνοι και φίλοι γκορδιακοί ποὺ τίποτις δὲν τοὺς ἔχωριζε. Μοζι παίζουτε τὶς ἀμάδες και τὸν κρυφτό, τὶς ἴδιες διαφάνειες φυλλάδες, και σὰ βγάλουτε πιὰ μοντσάνια μαζὶ ἀργολαβούσαρε στὴ γειτονιά. Ο ένας έγινε παπούτσης κι δὲλλος φρογκοράφτης. Σὰ οπολούσαρε τὸ βράδι ἀπ' τὴ δουλιά, τρώγανε μαζὶ βιαστικά βιαστικά κι διπεριεις παίρνειε παγακά τὰ σοκάκια, δποτε κομμά μανδομάτια ή ζαρθομαλλοῦ τοὺς εἶχε μπει στὸ μάτι. Κ' οἱ δυὸ καλοὶ τραγουδιστιάδες, σάρι ἀρχιζαν μὲ τὸ μπουζούκι τὴν πατινάδα, κόσμο χαλιύσουτε! Ο Γιαννικός δράπτησε μιὰ ζαρθούλα λειεζή, ἀφράτη σὰ Συριακὸ λουκούμι, και δὲ Μαρωλίδος μιὰ μανδομάτια παχιανή, γλυκιά και κόκκινη σὰρ τὸ ροδίτη... Ο Γιαννικός τραγουδοῦσε πιὰ παραθύρι τῆς καλῆς του:

Γάλ εβρι στὴν πορτούλη, νὰ κλέψαι τὸ γοβάκι σου,
νὰ ιδοῦ τὸ ποδιαύκι, ποὺ μ' ἔσωσε σπλαβάκι σου!

Κι δὲ Μαρωλίδος πάλικε ἀρχιζε βαριά ἀγαστεράζοτας:

Καντούλ, τὴν καρδούλα μιας θάνατου στὴν είκονα σου,
κόψη, πιά μιαττιμές τὸ νοῦ μὲ τὰ γλοσσιὰ σου μάτια!

— Ας είμαστε βελόνι σου,
νὰ σὲ τσακιάσου μιὰ βούλα κι ἂς γίνοιμεν κοριάτια! . . .

Τὶς πιότερες φορὲς τρίζανε λιγάκι τὰ περασθέντα, μιστογοίνε, κι δὲ σκωρδόπιστη ἔργαζε τὸ κεφαλάκι της χομογελασμένη, γάλ τὰ πάρη τοῦ τραγουδιστῆ ή καρδιά στὸν τέπο της! "Αλλοτες πάλι, νεῖ ποὺ τρίζανε ξαφνικά τὰ παραστέρω, μ' ἔτι λούσιμο γερό, κατακέφαλα, πριγότερε τῆς ἀγάπης τὸ τραγούδι και «τὸ καντύλι τῆς καρδιᾶς» ἔσβιντε . . . Ηερ-

νοῦναν ἔτοι δὰ χρεωστὰ τὰ μάτα τους καὶ οὖλοι στὸ χωρὶς τοὺς δείχνων μὲ τὸ δάχτυλο γιὰ πρώτους γίεντες. "Οπου τραγούδι καὶ χορός, διποι γάμος καὶ πανηγύρι, πρῶτοι πρῶτοι προσκαλεσμένοι θάτοι' οἱ δυό τους, οἱ γαλιάντρες τοῦ χωριοῦ, διποι τοὺς βγάλικε. Νοιώθετε δύμος πόλες γέλετι σήμερα οτ τὸ Α καὶ αὔριο στὸ Β δὲρ εἶται καθόλου καλὶ δουλιὰ γιὰ τὴ βακκούλα, καὶ ἔτοι κοντέψετε φὲ λίγο οἱ γαλιάντρες νὰ μὴρ ἔχουντε βεασὶ καὶ φρέσπουρε. Λιτὸ τοὺς ἔβιτε σὲ σκέψη καὶ πέπινε οἱ δύλιοι νὰ τοκοκινγεντοῦντε, γιὰ νὰ ἴδοντε καὶ αὐτοὶ θεοῦ πρόσωπο! "Ο ἔτας ἐχει πάγια σὺ μάτι τὴν ξαρθῆ καὶ δὲλλος μὲλα μανδρομάτια στρογγυλοπρόσωπη. Καὶ οἱ δύλιοι εἴχατε τὸ δικό τους, γερὲς τοκοκινγοποῦλες εἴταρε, καὶ οἱ βλάμηδες κάνοντας τὸ σταυρὸ τους τὶς ζητήσατε. Τοὺς ἔσφατε στὸ χωριό γιὰ καλὶ παιδιὰ καὶ ὄχι καρεῖς δὲν τοὺς εἴπε. Σᾶν ἀδέρφια πάγανε τὸ γάμο τους, τὴν ἴδια βραδιὰ καὶ στὸ ἴδιο απίτι, γιὰ νὰ γιορτάσσοντε μαζὶ τὶς χαρές, διποι μαζὶ γλεγκίσατε καὶ τὰ μάτα! Γάμος ἀληθινὰ τρανταχτός, παῖδες οἱ γέροι τοῦ χωριοῦ τότε θυμοῦνται. Ή τύφη τοῦ Γιαννακοῦ, ή Χρυσαφιώ, δύνομα καὶ πρόδρα, φροῦρος Σμυρνέα καρυστημένα, μὲ κοντογονάκι καὶ φέσι μικρὸ Τούρκικο, μὲ δλόχλυση φουρτίτου. Κοτά τῆς καμάρων³ δι Γιαννακὸς μὲ τὴν ἀσπρὴ δασπρὴ φονοταρέλλα καὶ τὶς κερτημένες φέρμελλες. Τὴν ὥρα πούπε δὲσποτας: ή γυραίκα ποτέπι νὰ φοβᾶται τὸν ἀντρα, τῆς ἔδωσε καὶ αὐτὸς μὲ τρόπο μιὰ τιμπιά, ποὺ καὶ κριᾶς μπορᾶσε νὰ τῆς κώψῃ! "Η δύλια ή τύφη ξεπετάχτηκε, σᾶν νὰ πάτητο βελόγα, καὶ ἡ πεθερὰ κοίτησε μὲ ἀπελπισία τὸ κεφάλι, παίρνοντάς το γιὰ κακὸ αγμάδι!

"Ο Μαρωλὶς πάλε τόχε τοινέσβι λυάκι, στὸ τσακίδιο κέφι βρισκότανε, καὶ ή μακριά των βρίκια, ή Κρητικά, δῶθε κεῖθε σᾶν καμπάρα πηγαινοεργάζότανε, σᾶν μάθελε νὰ μπλέχῃ παράκαια μὲ τὸ νυφικὸ φυντιάν. Ο πεθερὸς τοῦ Μαρωλοῦ εἴταρε Σατορεύτως καὶ ταξιδεύοντας γιὰ τὰ κρασιά του στὴ Φραγκιά πολλὰ πράματα γράωσε, σᾶν κοπομογυρισμένος, καὶ πολλὲς ουρήθειες φράγκικες κοντάλησε στὸ απίτι του. "Επιτε δίχως καϊμάνι τὸν κοφέ φόρεσε στενὰ καὶ νεριγκότα καὶ ἔβαλε καὶ τῆς κόρης του κορωλίτο.

"Η κόρη του Αργετοῦ μὲ κορωλίτο στεφανιό θηκε καὶ διποι εἴταρε κοντὴ καὶ παχιὰ παρόμουαζε μὲ βιρελάκι. Ο γέρος τάγαπούσε τὸ κρασάκι — δύος δύλιος καδαμος τόξερε —, είχε καὶ ἔνα φυσικὸ κονσούρι: ἀπὸ τὰ μικρά του χρόνια ψεύδιζε καὶ τρόμαζες νὰ τοὺς καταλάβητε. Τὴν ὥρα ποὺ δίγει δὲ παππᾶς τὸ κεφαλί, καμάρωντε ή καρφούνη καὶ μόλις τύλινμπητε στὸ κείλια της. Ο γέρος ἀπὸ καὶ ποὺ σιεκότανε τῆς μπιγκνει μιὰ δυνατὴ φωνή:

Ψέ το, μαὴ κόη μον 'Ατινσα, φέ το, σὰ τὸ τὸ φῶ!

Τὸ ποτῆρι δικας ἀπὸ τοῦ παππᾶ τὸ χέρι τάρπαξ⁴ δὲ γιαπὺς καὶ τὸ φούφηξε, σταύλα μὴρ ιφτορτας στὸν πεθερό του! Σὰν τελεύσαν καὶ οἱ δυό γάμοι, φάγαν, ηπιανε, χροέψαντε μὲ τὰ βιολιά, τραγουδῶντας πανέμιτα στὶς τρυφάδες, καὶ κοττά τὰ ξημερώματα φύγαντε πὰ οἱ καλεσμένοι, ἀφένοντας τοὺς τούρνφους λεύτερους. "Ο γάμος ζγιτε στὸ σπίτι τοῦ Γιαννακοῦ. Φείρογιτας δι Μαρωλίς, διποι εἴταρε στὸ κέφι, ἀγκάλιασε τὴ Χρυσαφιώ μὲ τὰ σωστά τον καὶ μάτις ἀπὸ δῖο μάτις ἀπὸ καὶ τῆς ἀφῆσε τὸ μωνισσοντο φὲ γλυμέρο. Νὰ τὸν χαρῆς τὸ Γιαννακό μον, ἀδερφοί ηη, νὰ ζητε φινισμένοι, σᾶν τὰ βουνά, μὲ έγγύτια καὶ δισέγγονα! — Μὲ δλες τὶς εὐκές τοῦ Μαρωλοῦ, διποι θυμάντε τὸ Γιαννακὸ τὰ φιλιά του σιαρβομοντούριαζε. πρᾶμα ποὺ τὸ πρόσεξ⁵ δι Μαρωλίς καὶ τοῦ φάναξε, τεκελίσσοντες ἀπὸ τὸ μεθῆσι — Κάκιωσες, μπρὲ Γιανν. κό, ιλδρέρι! Κόρυκας κοράκιον κακὸ δὲν κάνει!

Τὰ μεθημέρα τοῦ Μαρωλοῦ φιλιὰ δὲν εἴταρε, φιλίεται, γιογλίτικι καὶ ξημερώμαθης τὸ πρωτὶ τὴν τρό, υπὸ μὲ μοῖτρα κατεβασμένα. "Η μάρτια τὸν Γιαννούν βρισκότανε σὲ μεγάλη ἀησερχία καὶ δὲλλο ξεμοτάζεις τὸ γιό της καὶ τοῦ κρυφομαλοῦσε καὶ στραβομοντούσι φέτος. Εξημέρωσε καὶ δεύτερη φραδιά καὶ ή τρίτη, μὰ χαρογίσιο στοῦ γαμπροῦ τὰ χείλια δὲ φάγησε στεκότανε σὲ μιὰ γωνιὰ ἡ τέφη κοκιωμένη καὶ δὲξιος δι γαμπρὸς βιεναραστέναζε, σᾶν τὸ ζημιωμέρο μπακάλη! Τραφε πὰ τότε καὶ κόρωσε ή μάρτια του! — Κακὲ κινήτη τάδε καὶ ἀπὸ πρὸ τὰ μαῆτα σημάδια, μὰ τί νὰ πῆ; Νέφη, παλέ, εἴταρε καὶ αὐτή, ποὺ πάνω στὸ βλοητὸ πηδοῦσε σᾶν ἀγριοκάτσικο; Σὰ δὲν τὸν ἤθελε τὸ γιό της ἀντρα, τι τὸν ἔπαιρε ή μανδρογότατ; "Ο γιός της τότε μινδιμούνδησε κρυφὰ στὸ αὐτὶ της — Δὲ φταιει, μάντα, ή τύφη, δικό μοι καὶ τὸ φταιξιο! — Κακὴ καὶ μαδός ή ὥρα ποῦ μπήκαν τὰ στεφάνια σας! Γιέ μον, δεμέρο σ' ἔχουνε! Θὰ φέρω τὸν παππᾶ νὰ σὲ λέσω . . .

Λέσιμο μὲ διάβασμα δὲ φάνηξε σὸν Γιαννακὸ βορὺ πρᾶμα καὶ μὲ προσθ μιὰ τὸ δέχτηκε, σᾶν εἴταρε, μάλιστα, καὶ δι παππᾶς γέρος βδομηγτάρης. Μέγας εἴσαι, πλάνιας, καὶ πλατιὰ εἰν' τὰ φύλλα σον! Μόλις τὸ πρωτὶ τὸν διάβασαν, κάτι σὰν καπρὸς ἔφυγ⁶ ἀπὸ τὰ μάτια του, ξαλάφρωσ⁷ ή καρδιά τοῦ καὶ ἀπὸ τὴ μέση καὶ κάτω μιὰ φαγούρα τοὺς γαργάλιξε, σὺν νὰ χύθηκαν, νὰ σᾶς χαρῶ, πάρω του ὅλα τοῦ κόσμου τὰ μαμούτια! — Ιάννα μὲ! τὸ κέφι μὲ έρχεται! — Κάνε τὸ σταυρό του δι Γιαννακὸς μὰ γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακὸ πῆγε καὶ στὸ καπελώ νὰ μεθῆσῃ, καὶ ἔτοι δὰ τὸ

βράδι, μή τὸ λύσιμο τοῦ γαμπροῦ, δέθηκε σφριχτή
ἡ νύφη, μὲ κομποσοῖς μάλιστα!

Σαν ἔφαγ¹ ἡ Εἴδη τὸ σύκο (ξυρόμηλο προκάλλι,
τί διάολο εἶτας κεῖτο, ποὺ τὴν ἔκανε νὰ τουσῷ
τὸν ἑαυτό της), ξεφυρώσανε κ' οἱ τουκρίδες στὸν
Ηαράδεισο. Ἔτοι δὰ καὶ στὸν Ηαράδεισο τοῦ Γιαν-
τακοῦ ξεφύρωσ² ἡ ζήλειο. Ἀράθεμά τη, ναί, τῇ ζή-
λεια, π' ἀπ' τὴν τουκρίδα τουνέει πιότερο! Τις
πρῶτες μέρες ἡ τύφη καθότανε σκουντούφλα κι ἀ-
μίλητη, μὰ σὰν ξυπνήσατε τὰ αἴματά της σούγεωτε
γκρούμφα καὶ κανγαρτζοῦ! — Άλλοι, ἄντρα, νὰ
πηγαίνης στὸ καπελό! Άλλοι νὰ γλυκοκορβε-
τάζῃς τῆς Μαρουσᾶς! Τὰ πολλὰ συναλίκα μὲ
τὸ Μαρωλίο νὰ σου λείψουνε μπᾶς καὶ μοῦ πουβα-
λήσῃς δῶ τὶ γυναίκα του τὴν τουμπλοῦ, τῇ γεβεν-
ισμένῃ;

— Μπρέ γιναίκα, ἡ Μαρουσᾶ ἥρθε νὰ τῆς
βάρω μετζεσόλες.

— Νὰ πάῃ καὶ νὰ μὴ γυρίσῃ πιὰ ἡ φυιασιδού,
ἡ ἀχοίρεντη!

— Όλα δλα ναί, μὰ τὸ Μαρωλίο γῶ δὲν μπο-
ρῶ νὰ κανοκαρδίσω! Φάγαμε ψωμί κι ἀλάτι . . .

Ἡ πεθερά, ποὺ καθότανε καὶ στὸ τζάκι καὶ
τένιανε ταῦτιά της, μήτρ τῆς φύγη λόγος, ἔβαλε τότε
τὰ πράματα στὸν τόπο τους — Μωρ³ ἀκόμια δὲν τὲν
πῆρες, τύφη, κι ἀρχιας κιόλας τῇ φραγμάδα; Μωρ³
τί σὲ πόφτει σέρα γιὰ τὴ Μαρουσᾶ καὶ τοῦ Μαρω-
λιοῦ τῇ γυναίκα; καθάριος οὐρανὸς δισταπές δὲ
φοβᾶται! . Γῶ τὸν ἄντρα μ' τὸν καλὸ καὶ μὲ κορ-
τσι ἀγκαλιά δὲ φοβόματ' γὰρ τὸν βάροι! .

(Στάλλιο φύλλο τελιώνει)

Γ. ΑΒΑΖΟΣ

ΔΗΛΩΣΗ

(Απὸ τὸ «Δελτίο τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Ὁμιλου»)

(1) Ἐκπαιδευτικὲς⁴ (Ὁμιλος ποὺ στὸν πρῶτο ἀ-
ριθμὸ τοῦ Δελτίου του ἀναγκάστηκε γὰρ δημοσιεύσει
ἀπάντηση στοὺς ἐπικριτάς του τοὺς φρουκούς, δὲν
ἔφαντάζουνταν ὅτι στὴν τελευταία σελίδα τοῦ ίδιου,
ἀριθμοῦ ήταν ηταν ὑποχρεωμένος ὑγιεσσια γὰρ παρ-
καλέσει: ἀλλούς αεβαστούς τοὺς ἐπικριτάς, γὰρ βάλουν
τελεῖα καὶ παῦλα σὲ κάθε δημοσιογραφική πολεμι-
κή¹, γιατὶ δὲ σκοπὸς τοῦ Ὁμιλου δὲν είναι ν' ἀνα-
πατένεται σὲ γλωσσικούς κανγάρδες. (Οἱ σκοπὸς του
εἰναι καταρὰ ἐκπαιδευτικές, ἐπομένως θεωρεῖ δὲν
δὲν είναι δουλειά του εῖτε γὰρ δεῖξει τὶ ἔπειρε ποὺ
είναι ἡ γλώσσα, αἵτε γὰρ δύσις τῇ τελευτικῇ τῆς
μερφή).

1 Φυλάρης—«Πάρις Συλλείδες», ἡρ. 415 καὶ 416, 1910
Νοεμᾶς.

Τὸ πῶς ήτα διδαχήθει² ἡ μητρικὴ γλώσσα, ἐν Ο-
μιλος τὸ ἀφίνει στὸν εἰδικὸ παιδαγωγὸ καὶ τὸς συ-
νεργάτες του, ποὺ ήτα σιευθύνουν τὸ πρότυπο σχο-
λεῖο καὶ ποὺ ἔχουν κάποια πεῖρα, ἀφοῦ γιὰ τρία
χρόνια τῇ διδαχῇ κάπου μὲ ἀποτελέσματα ἀρνετὰ
γνωστὰ σὲ δισεις παρακολουθοῦν τὴν ἐκπαιδευτική
κίνηση του τόπου μας καὶ χάρουνται καὶ χειροκρα-
τοῦν στὴν παραμικρότερη σχετικὴ βελτίωσή της.

Γιὰ τοῦτο καὶ ἡ ἐφορία του Προτύπου Δημοτικοῦ
Σχολείου καὶ ὁ Ἐκπαιδευτικὸς Ὁμιλος σχηματίστη-
κε ἀπὸ ἀνθεμόποις, πολὺ λόγο εἰδικούς στὰ γλωτσι-
κά, μὰ ποὺ μένουν στὴν Ἀθήνα καὶ στὰ μεγάλα
κέντρα του Ἑλληνισμοῦ καὶ ἡρίσκονται σὲ κατηγορε-
ρική συνάρτεια μὲ θλεις τὰς τῆς κοινωνίας καὶ
εἶναι σὲ θέση γὰρ ξέρουν τὶ τῆς χρειάζεται.

Κ' ἔτοι ὡς τώρα ἀδελφικὰ συνεργάσσονται τὰ
μέλη τῆς ἐφορίας καὶ αἱ διρυταὶ καὶ τὰ μέλη του
Ὁμιλου ἔχοντας συγκεντρωμένη τὴν προσοχή τους
στὸν ἐκπαιδευτικὸ σκοπό, χωρὶς κανένας τους νὰ
νομίσει πώς θέρε δὲ καταράς νὰ ἐπιβάλλει τῇ γνώμη
του τὴν ἀτομικὴ γιὰ τὸ γλωτσικὸ ζήτημα, στοὺς ςλ-
λούς. Κ' ἐπίζουν ὅτι ἔτοι καὶ στὸ μέλλον θὰ συ-
νεργασθοῦν. Γιατὶ ἀλλιώς θὰ ηταν ἀδύνατο νὰ πάγ
μπροστὰ τὸ ἔργο τους.

Σ' ἔνα μόνο σημεῖο τῶν ἀρθρων τῶν «οἰκείων»
ἐπικριτῶν του ἐν Ἐκπαιδευτικός Ὁμιλος χρέος του
νομίζει ν' ἀπαντήσει. Στὴν τελμηρή ὅγλασθή γνώμη,
τους, ὅτι τάχατες ἀπὸ Ψυχαροφοβία, ἀπὸ πολιτι-
κή, ἀπὸ σιρατηγική καὶ διπλωματική³, κάνεις
παραχωρήσεις στὴ γλώσσα τῶν ἐγγράφων του. Αύ-
τοῦ του εἰδους τὴν κατηγορίαν δὲν ομιλοῦνται,
δηλόνονται, μὰ γιὰ πάντα, ὅτι ἀν στὸ λε-
κτικὸ τῶν ἐγγράφων του καὶ τὸν ἀρθρων του πα-
ραδέχεται τύπους καὶ φιλόγγονος, ποὺ μπορεῖ νὰ μήν
εἶναι χυμένοι στὰ καλούπια τῶν κανόνων του πρ-
ηγκνη τῆς γλώσσας, δὲν τὸ κάνει ἀπὸ κανένα ἄλλο
λόγο παρὰ ἀπὸ εἰλικρινή ἀντίληψη, ἀδιάφορο ἀν
αντήσῃ⁴, στρεβή. Ὅτι οἱ τίπαι ἢ οἱ φιλόγγοι ποὺ
μεταχειρίζεται εἶναι διλογίοντανει στὸ στόμα τῶν κα-
τοίκων τῆς σημερινῆς πρωτεύουσας του Ἑλληνισμοῦ
καὶ ἀνήκουν στὴ νεοδημοτική.

Καὶ μπορεῖ γὰρ προστίθεσαι ὅτι αὗτὴ τὴν ἀντίληψη⁵
ἔχει πῶς τὴν εἶχε στὸν μεταψυχαρικὸς χρόνους,
κατὰ τὸν δρό τοῦ κ. Ηαλαρᾶ⁶, καὶ δὲ μακαρίτες⁷ ἐ⁸
Κρουρπάχερ (τὸ πρόστιμο τῆς Νεοτέρας γεωργομέ-
νης Βαλληνικής, Βιβλιοθήκη Μαρασλή, 1905 σελ.
160 κ. ἀ.) καὶ τὴν ἔχουν δι Κατί Βιτανιανή (Γρα-

1 Αργύρη Επτακιόνη—II κατηγορία πολιτική τῆς μετα-
ριθμοτικῆς ἡρ. 417, 1911 Νοεμᾶς, σελ. 5, στίχ. 51.

2 Λαζαράτος καὶ Βαλαρίτης ἡρ. 417, σελ. 17, στίχ. 27, 1911 Νοεμᾶς.